

EL LLENGUATGE

Plorar de sentiment

Certs noms que designen qualitats, com és ara *gust, humor, sort*, etc., tenen en principi un valor neutre, és a dir, ni positiu ni negatiu, i és amb l'adjunció de l'adjectiu que expressa la idea de cada un d'aquests dos signes, bo o dolent, i que revesteixen en aquest cas les formes *boni mal*, que adquireixen cadascun d'aquests dos valors oposats: *bon gust i mal gust, bon humor i mal humor, bona sort i mala sort*. L'ús, però, ha fet que en frases afirmatives o declaratives, quan aquests noms no van acompanyats de cap dels dos adjectius indicats, tinguin un valor clarament afirmatiu. Així *Té molt de gust* equival a *Té molt bon gust*, *Avui està d'humor* a *Avui està de bon humor* i *Sempre té sort* a *Sempre té bona sort*.

Però contràriament als casos que acabem d'indicar, no deixen d'existir els mots als quals l'ús ha conferit un valor negatiu quan no és indicat explícitament el contrari. És el cas del verb *sentir* i del seu derivat el substantiu *sentiment*. Així, si diem *Vaig sentir un goig extraordinari* i *Sento una gran tristesa*, la significació del complement completa el significat del verb, en determina el signe positiu o negatiu, però si diem simplement *Ho sento molt*, aquest signe és negatiu: *Ho sento molt* equival a *Em sap molt de*

greu. I, com hem dit, aquest fet s'esdeve també amb el substantiu *sentiment*: hi pot haver *sentiments d'alegria, de goig, de joia, i sentiments de pena, de dolor, de tristesa*. Però —en certes frases, és clar, en què s'exclou la interrogació, el dubte, etc.— si el mot *sentiment* s'usa sense cap dels determinatius que hem indicat, de signe positiu o negatiu, té evidentment aquest darrer. En una frase tan usual com *Plorar de sentiment* podríem encara considerar que el signe negatiu li va conferit pel verb *plorar*. Notem, però, que no diem pas *Riure de sentiment*. I el fet encara és més evident quan diem *En va tenir un gran sentiment*. Això, és clar, no ens ha de privar de recórrer als grups nominals *sentiment de dolor, sentiment de tristor, etc.*, i és segur que en molts casos ha d'ésser indistint dir *sentiment o sentiment de tristesa, de pena, etc.*, però també ho és que en molts d'altres és preferible de prescindir d'aquests determinatius, que hi resultarien no únicament superflus sinó també contraris a l'expressió genuïna i espontània, en la qual tan sovint convé emmirallar-nos.

Albert Jané